

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒ - ๔/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๔/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๒๗/๒๕๕๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓๑/๒๕๕๔

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย โดยบัญญัติให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจะกระทำมิได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กล่าวคือ ต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดซึ่งจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้ และต้องเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ เป็นบทบัญญัติรับรองเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม แต่เสรีภาพดังกล่าวอาจถูกจำกัดโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภชนา การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดขวางการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม และบทบัญญัติวรรคสอง ที่กำหนดให้การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใด ๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่มีการปรากฏภาพของสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เห็นว่าแม้จะเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้อยู่บ้างก็ตาม แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ จึงสมควรที่รัฐจะกำหนดมาตรการในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน โดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย ซึ่งมาตรการในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการห้ามโฆษณาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ ก็เป็นมาตรการที่จำกัดเสรีภาพเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพแต่อย่างใด เพราะเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของบุคคลที่ค้าขายเช่นจำเลยเคยมีอยู่อย่างใดก็คงมีอยู่อย่างนั้น การห้ามโฆษณาสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ได้ทำให้การประกอบกิจการหรือการประกอบอาชีพค้าขายของจำเลยกระทบกระเทือนอย่างไร อีกทั้งเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเหมาะสมได้สัดส่วนแล้ว หากได้กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ รับรองไว้แต่อย่างใด อีกทั้งยังเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปไม่ใช่บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ ยังเห็นว่า การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวยังเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีและสวัสดิภาพของประชาชน เป็นการจัดระเบียบการประกอบอาชีพของบุคคลและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ วรรคสอง รับรองให้กระทำได้อีกด้วย

ส่วนคำร้องของจำเลยที่ได้แย้งว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๒ วรรคสาม ของพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓ นั้น เห็นว่า บทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี กรณีไม่ต้องด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ จึงไม่รับวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแม่เหล็กฮอลล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๓

นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ